

SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA Z BADANIA ROCZNEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

*Dla Zebrania Przedstawicieli i Rady Nadzorczej
Rejonowego Banku Spółdzielczego w Malanowie*

Sprawozdanie z badania rocznego sprawozdania finansowego

Przeprowadziliśmy badanie załączonego rocznego sprawozdania finansowego w Rejonowym Banku Spółdzielczym z siedzibą w Malanowie, na które składają się:

- bilans sporządzony na dzień 31.12.2017 r., który po stronie aktywów i pasywów wykazuje sumę **234 734 810,35 zł.**
- łączny współczynnik kapitałowy na poziomie 31,33%
- zestawienie pozycji pozabilansowych wykazujące zobowiązania pozabilansowe warunkowe udzielone w wysokości 12.208.579,90 zł i zobowiązania pozabilansowe otrzymane w wysokości zero zł oraz pozostałe w wysokości 88.575.076,65 zł,
- rachunek zysków i strat za okres od 01.01.2017 roku do 31.12.2017 roku wykazujący zysk netto w wysokości 1.209.142,87 zł,
- zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym za okres 01.01.2017 roku do 31.12.2017 roku wykazujące wzrost kapitału własnego o kwotę 2.132.951,87 zł,
- rachunek przepływów pieniężnych za rok obrotowy od 01.01.2017 roku do 31.12.2017 roku wykazujący zwiększenie stanu środków pieniężnych o kwotę 695.385,53 zł,
- informacja dodatkowa obejmująca wprowadzenie i dodatkowe informacje i objaśnienia („sprawozdanie finansowe”).

Odpowiedzialność Zarządu i Rady Nadzorczej za sprawozdanie finansowe

Zarząd Banku jest odpowiedzialny za sporządzenie, na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, sprawozdania finansowego i za jego rzetelną prezentację zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2016 r. poz. 1047 z późn. zm.) („ustawa o rachunkowości”), wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi oraz innymi obowiązującymi przepisami prawa a także umową/statutem jednostki.

Zarząd Banku jest również odpowiedzialny za kontrolę wewnętrzną, którą uznaje za niezbędną dla sporządzenia sprawozdania finansowego niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości, Zarząd Banku oraz członkowie Rady Nadzorczej są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe spełniało wymagania przewidziane w ustawie o rachunkowości.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta

Naszym zadaniem było wyrażenie opinii o tym, czy sprawozdanie finansowe przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego Banku zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy o rachunkowości i przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości.

- 1) ustawy z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2017 roku poz. 1089) („ustawa o biegłych rewidentach”),
- 2) Krajowych Standardów Rewizji Finansowej w brzmieniu Międzynarodowych Standardów Badania przyjętych uchwałą nr 2783/52/2015 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 10 lutego 2015 r. z późn. zm.,
- 3) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego, uchylającym decyzję Komisji 2005/909/WE (Dz. Urz. UE L 158 z 27.05.2014, str. 77 oraz Dz. Urz. UE L 170 z 11.06.2014, str. 66) („Rozporządzenie 537/2014”),
- 4) rozdziału 7 ustawy o rachunkowości.

Regulacje te wymagają przestrzegania wymogów etycznych oraz zaplanowania i przeprowadzenia badania w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnego zniekształcenia.

Celem badania jest uzyskanie wystarczającej pewności co do tego czy sprawozdanie finansowe jako całość zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych oraz nie zawiera istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem, oraz wydanie sprawozdania niezależnego biegłego rewidenta zawierającego naszą opinię. Wystarczająca pewność jest wysokim poziomem pewności, ale nie gwarantuje, że badanie przeprowadzone zgodnie z powyżej wskazanymi standardami zawsze wykryje istniejące istotne zniekształcenie. Zniekształcenia mogą powstawać na skutek oszustwa lub błędu i są uważane za istotne, jeżeli można racjonalnie oczekiwać, że pojedynczo lub łącznie mogłyby wpłynąć na decyzje gospodarcze użytkowników podjęte na podstawie tego sprawozdania finansowego. Ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia, powstałego na skutek oszustwa jest wyższe niż ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia powstałego na skutek błędu, ponieważ może obejmować zmywy, fałszerstwo, celowe pominięcia, wprowadzanie w błąd lub obejście kontroli wewnętrznej i może dotyczyć każdego obszaru prawa i regulacji, nie tylko tego bezpośrednio wpływającego na sprawozdanie finansowe.

Badanie polegało na przeprowadzeniu procedur służących uzyskaniu dowodów badania kwot i ujawnień w sprawozdaniu finansowym. Dobór procedur badania zależy od osądu biegłego rewidenta, w tym od oceny ryzyka istotnego zniekształcenia sprawozdania finansowego spowodowanego oszustwem lub błędem. Dokonując oceny tego ryzyka biegły rewident bierze pod uwagę działanie kontroli wewnętrznej, w zakresie dotyczącym sporządzania i rzetelnej prezentacji przez Bank sprawozdania finansowego, w celu zaprojektowania odpowiednich w danych okolicznościach procedur badania, nie zaś wyrażenia opinii na temat skuteczności kontroli wewnętrznej Banku. Badanie obejmuje także ocenę odpowiedniości przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, racjonalności ustalonych przez Zarząd Banku wartości szacunkowych, jak również ocenę ogólnej prezentacji sprawozdania finansowego.

Zakres badania nie obejmuje zapewnienia co do przyszłej rentowności Banku ani efektywności lub skuteczności prowadzenia spraw Banku przez Zarząd obecnie lub w przyszłości.

Podczas badania zachowujemy zawodowy sceptycyzm i zawodowy osąd oraz identyfikujemy i szacujemy ryzyko istotnego zniekształcenia sprawozdania finansowego spowodowanego oszustwem lub błędem.

Komunikujemy się z Komitetem Audytu w zakresie planu badania oraz znaczących ustaleń badania. Składamy Komitetowi Audytu oświadczenie, że przestrzegaliśmy stosownych wymogów etycznych dotyczących niezależności oraz ujawniamy wszystkie sprawy, które mogły być uznane za stanowiące zagrożenie dla naszej niezależności lub informujemy o zastosowanych zabezpieczeniach.

Wyrażamy przekonanie, że uzyskane przez nas dowody badania stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wyrażenia przez nas opinii z badania. Opinia jest spójna z dodatkowym sprawozdaniem dla komitetu audytu wydanym z dniem niniejszego sprawozdania z badania.

Niezależność

W trakcie przeprowadzania badania kluczowy biegły rewident i firma audytorska pozostawali niezależni od Banku zgodnie z przepisami ustawy o biegłych rewidentach, Rozporządzenia 537/2014 oraz zasadami etyki zawodowej przyjętymi uchwałami Krajowej Rady Biegłych Rewidentów.

Zgodnie z naszą najlepszą wiedzą i przekonaniem oświadczamy, że nie świadczyliśmy usług niebędących badaniem, które są zabronione przepisami art. 136 ustawy o biegłych rewidentach oraz art. 5 ust. 1 Rozporządzenia 537/2014.

Wybór firmy audytorskiej

Zostaliśmy wybrani do badania sprawozdania finansowego jednostki uchwałą nr 38/RN/2017 Rady Nadzorczej Rejonowego Banku Spółdzielczego z dnia 27.09.2017 r. Sprawozdania finansowe Banku za rok 2017 jest pierwszym sprawozdaniem finansowym Rejonowego Banku Spółdzielczego w Malanowie badanym przez naszą firmę audytorską.

Kluczowe sprawy dla badania sprawozdania finansowego

Za kluczowe sprawy dla badania sprawozdania finansowego uznane są te, które według naszego zawodowego osądu były najbardziej znaczące podczas badania za bieżący okres i wynikają ze zmian w przepisach:

- ustawy o rachunkowości wprowadzonych ustawą z dnia 15.12.2016r. o zmianie ustawy o rachunkowości (Dz. U. z 2017, poz. 61), w szczególności w art. 41 ustawy o rachunkowości uchylono ust. 3 „Banki wykazują jako rozliczenia międzyokresowe przychodów również należne im odsetki od należności zagrożonych - do czasu ich otrzymania lub odpisania”,
- Rozporządzenia w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków zaprowadzonych Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 12.10.2017r. (Dz. U. z 2017, poz. 1965).

Zmiany powyżej wskazanych przepisów skutkowały zaprzestaniem ujmowania i prezentacji przychodów zastrzeżonych (m.in. naliczonych przez Bank odsetek od należności zagrożonych oraz prowizji), do czasu ich otrzymania lub odpisania, jako rozliczeń międzyokresowych przychodów.

Jednocześnie Bank tworzy odpisy aktualizujące odnoszące się do odsetek, także skapitalizowanych, związanych z ekspozycjami kredytowymi zaklasyfikowanymi do kategorii: „normalne”- w zakresie ekspozycji kredytowych wynikających z pożyczek i kredytów detalicznych, „pod obserwacją” i z grupy „zagrożone”, z uwzględnieniem wartości zabezpieczeń, o które pomniejsza podstawę tworzenia tych odpisów aktualizujących.

Najbardziej znaczące rodzaje ryzyka

W trakcie przeprowadzonego badania zidentyfikowaliśmy poniżej opisane najbardziej znaczące rodzaje ryzyka istotnego zniekształcenia, w tym spowodowanego oszustwem oraz opracowaliśmy stosowne procedury badania dotyczące tych rodzajów ryzyk. W przypadkach, w których uznaliśmy za stosowne dla zrozumienia zidentyfikowanego ryzyka oraz wykonanych przez biegłego rewidenta procedur badania, zamieściliśmy również najważniejsze spostrzeżenia związane z tymi rodzajami ryzyka.

Obszar dla którego może wystąpić wyższe ryzyko zniekształcenia to należności od sektora niefinansowego. Według firmy audytorskiej, za istotne dla sprawozdawczości i procesu badania, uznaliśmy ryzyko kredytowe wpływające na jakość portfela kredytowego oraz poziom rezerw celowych, a tym samym na wynik finansowy. Nasze badanie w tym obszarze rozpoczęliśmy od zapoznania się z regulacjami wewnętrznymi i procedurami Banku. Ocenie i testowaniu podlegała również efektywność kluczowych kontroli w procesie kredytowym.

Zastosowane przez nas procedury w odpowiedzi na zidentyfikowane ryzyka w zakresie należności kredytowych:

1. Uzgodnienie kwot udzielonych kredytów w księgach Banku z dokumentacją źródłową.
2. Potwierdzenie poprawności klasyfikacji kredytu do odpowiedniej kategorii ryzyka zgodnie z RMF ze szczególnym uwzględnieniem restrukturyzacji czy renegocjacji harmonogramów spłat.
3. Potwierdzenie poprawności pomniejszeń podstawy tworzenia rezerw celowych zgodnie z RMF.
4. Potwierdzenie czy proces decyzyjny w zakresie udzielenia kredytu lub aneksu, poprawnie ocenił zdolność kredytową i udzielenie nastąpiło zgodnie z kompetencjami.
5. Potwierdzenie przez Bank posiadania operatów szacunkowych dla nieruchomości stanowiących zabezpieczenie kredytów i ich dat.
6. Potwierdzenie istnienia innych form zabezpieczeń i ich wartości.
7. Analizie został poddany proces tworzenia rezerw, ustanawiania zabezpieczeń, monitoringu ekspozycji kredytowych i windykacji.

Opinia

Naszym zdaniem, załączone roczne sprawozdanie finansowe:

- przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej banku na dzień 31.12.2017 r., oraz jego wyniku finansowego za rok obrotowy od 01 stycznia do 31 grudnia 2017 r., zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy o rachunkowości i przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości,
- zostało sporządzone na podstawie prawidłowo, zgodnie z przepisami rozdziału 2 ustawy o rachunkowości, prowadzonych ksiąg rachunkowych,
- jest zgodne co do formy i treści z obowiązującymi jednostkę przepisami prawa i statutem Banku.

Sprawozdanie na temat innych wymogów prawa i regulacji

Opinia na temat sprawozdania z działalności

Nasza opinia o sprawozdaniu finansowym nie obejmuje sprawozdania z działalności.

Za sporządzenie sprawozdania z działalności zgodnie z ustawą o rachunkowości oraz innymi obowiązującymi przepisami prawa jest odpowiedzialny Zarząd Banku. Ponadto Zarząd Banku oraz członkowie Rady Nadzorczej są odpowiedzialni za sporządzenie sprawozdania z działalności zgodnie z przepisami prawa.

Naszym obowiązkiem zgodnie z wymogami ustawy o biegłych rewidentach było wydanie opinii, czy sprawozdanie z działalności zostało sporządzone zgodnie z przepisami prawa oraz, że jest ono zgodne z informacjami zawartymi w rocznym sprawozdaniu finansowym. Naszym obowiązkiem było także złożenie oświadczenia, czy w świetle naszej wiedzy o Banku i jej otoczeniu uzyskanej podczas badania sprawozdania finansowego stwierdziliśmy w sprawozdaniu z działalności istotne zniekształcenia oraz wskazanie, na czym polega każde takie istotne zniekształcenie.

Naszym zdaniem sprawozdanie z działalności zostało sporządzone zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami i jest zgodne z informacjami zawartymi w rocznym sprawozdaniu finansowym. Ponadto, oświadczamy, iż w świetle wiedzy o Banku i jej otoczeniu uzyskanej podczas badania sprawozdania finansowego, nie stwierdziliśmy w sprawozdaniu z działalności istotnych zniekształceń.

Informacja o przestrzeganiu regulacji ostrożnościowych

Zarząd banku jest odpowiedzialny za przestrzeganie obowiązujących regulacji ostrożnościowych określonych w odrębnych przepisach a w szczególności za prawidłowe ustalenie współczynnika kapitałowego.

Obowiązkiem naszym jest poinformowanie w sprawozdaniu z badania sprawozdania finansowego czy Bank przestrzega obowiązujących regulacji ostrożności określonych w odrębnych przepisach w szczególności czy Bank ustalił prawidłowo współczynniki kapitałowe. Szczegółowe przepisy to Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2016 z dnia 26 czerwca 2016 roku, Prawo Bankowe i ustawę z dnia 5 sierpnia 2015 roku o nadzorze makro ostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzeniu kryzysowym w systemie finansowym (Dz.U. z 2015 roku poz. 1513).

Celem badania sprawozdania finansowego nie jest przedstawienie opinii regulacji ostrożnościowych i takiej nie formułujemy.

W oparciu o przeprowadzone procedury informujemy, że nie stwierdziliśmy przypadków nieprzestrzegania przez Bank w okresie od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku, obowiązujących norm ostrożnościowych i nieprawidłowości przy ustaleniu współczynników kapitałowych, które miałyby istotny wpływ na sprawozdanie finansowe.

Kluczowy biegły rewident Stanisław Świdroń,
nr w rejestrze: 11620

KBR CMA Sp. z o.o.
Członek Zarządu
Dyr. d/s Audytu
Stanisław Świdroń
biegły rewident nr 11620

Stanisław Świdroń

działający w imieniu:

KBR CMA Spółka z o.o.
60-121 Poznań, ul. Głogowska 187
nr na liście firm audytorskich: 4022

KBR CMA Sp. z o.o.
60-121 Poznań, ul. Głogowska 187
kom 603-287-344
e-mail: stanislaw.swidron@gmail.com
KRS 0000570226 NIP 7792433533 REGON 362195374

Stanisław Świdroń

Poznań; dnia 26 marca 2018r.